

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 74Ek/1598/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124342591
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Rošková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2026:6124342591.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: Blackside, a.s., IČO: 48 191 515, so sídlom Mlynské nivy 4959/48, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, proti povinnému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom 991 35 Sucháň, o vymoženie sumy vo výške 378,41 Eur s príslušenstvom, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 74Ek/1598/2024 zo dňa 04. 09. 2024, takto

rozhodol:

I. Súd sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 74Ek/1598/2024 zo dňa 04. 09. 2024 z a m i e t a .

II. Oprávnený n e m á nárok na náhradu trov konania o sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 74Ek/1598/2024 zo dňa 04. 09. 2024.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie, doručeným súdu dňa 08. 07. 2024 domáhal od povinného vymoženiu pohľadávky v podobe istiny vo výške 378,41 Eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu vo Zvolene sp.zn. Cb 309/99-43 zo dňa 18. 10. 1999, (ďalej len „exekučný titul“), ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 11. 12. 1999.

2. Vyšší súdny úradník uznesením sp. zn. 74Ek/1598/2024 zo dňa 04. 09. 2024 návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v časti príslušenstva istiny voči povinnému, konkrétne úrok z omeškania vo výške 25 % ročne zo sumy 378,41 Eur od 16. 09. 1998 do zaplatenia zamietol.

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po preskúmaní nároku priznaného Exekučným titulom zo dňa 18.10.1999 zistil, že výška úrokov z omeškania nebola priznaná v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z.. Vyšší súdny úradník tiež zistil, že oprávnený sa domáhal vykonania exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým súd uložil odporcom, aby do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku zaplatili navrhovateľovi sumu 11.400,00- Sk (378,41 Eur), úrok z omeškania vo výške 25 % ročne zo sumy 11.400,00 Sk, (378,41 Eur) od 16. 09. 1998 do zaplatenia a trovy konania vo výške 500,00 Sk (16,60 Eur). Exekučný titul predložený oprávneným bol zároveň opatrený doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, ktorou bolo potvrdené, že exekučný titul nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 11. 12. 1999. Ďalej vyšší súdny úradník uviedol, že účastníci občianskoprávných vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchylnou od zákona, ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť (§ 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Súdna prax je jednotná v tom, že z povahy ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z. vyplýva, že kogentne je stanovená horná hranica úrokov z omeškania, ktorej prekročenie nie je prípustné. Ak sa úroky z omeškania dohodnú, musia mať primeranú výšku, ktorá nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka) (porovnaj rozhodnutie uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod C. 5, ročník 2000, R 5/2000). Dohoda o úrokoch z omeškania, ktorých výška prekračuje

hornú hranicu stanovenú zákonom je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom. Keďže v období od 16. 09. 1998 (t.j. v období kedy sa povinný dostal do omeškania) bola základná úroková sadzba NBS vo výške 17,60 %, tak úprava úroku z omeškania, tak ako je uvedená v exekučnom titule, t.j. 25 % ročne predstavuje výrazne viac než je zákonná úroková miera v občianskoprávných vzťahoch pre úroky z omeškania v čase, kedy sa povinný dostal do omeškania. Vyšší súdny úradník zastával názor, že nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že v exekučnom titule uvedený úrok z omeškania podstatným spôsobom presahuje obvyklú úrokovú mieru stanovenú Národnou bankou Slovenska pre úroky z omeškania v občianskoprávných vzťahoch, v čoho dôsledku úrok z omeškania z exekučného titulu bol priznaný v rozpore s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadením Vlády SR č. 87/1995 Z. z.. Vyšší súdny úradník poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 MObdo 5/2009 zo dňa 26. 11. 2009. Záverom vyšší súdny úradník konštatoval, že záväzok obsiahnutý v exekučnom titule zo dňa 18. 10. 1999, v časti úroku z omeškania vo výške 25 % ročne je neprimeraný, predstavuje hrubý nepomer medzi vzájomnými plneniami, a teda odporuje zákonu (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadením Vlády SR č. 87/1995 Z. z.), a zároveň sa prieči dobrým mravom. Vzhľadom na vyššie uvedené, vyšší súdny úradník konštatoval, že v tomto exekučnom konaní je v časti uplatneného úroku z omeškania daný dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods.3 písm. e) zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej aj ako „Exekučný poriadok“), pretože takto vyčíslený úrok z omeškania je nezákonný a exekučný súd ho vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

4. Oprávnený podal proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, v ktorej uviedol, že podľa jeho názoru mal byť návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietnutý len čiastočne, a to v rozsahu, v akom uplatnené príslušenstvo presahovalo obvyklú úrokovú mieru stanovovanú Národnou bankou Slovenska pre úroky z omeškania v občianskoprávných vzťahoch v období vzniku omeškania povinného. Z uvedeného dôvodu oprávnený vzal návrh na vykonanie exekúcie zo dňa 08. 07. 2024 čiastočne späť, a to v časti príslušenstva istiny spočívajúcej vo výške úroku z omeškania. Namiesto pôvodne uplatneného úroku z omeškania vo výške 25 % ročne zo sumy 378,41 Eur od 16. 09. 1998 do zaplatenia si oprávnený uplatňuje úrok z omeškania vo výške 17,60 % ročne zo sumy 378,41 EUR od 16. 09. 1998 do zaplatenia.

5. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku, sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

6. Podľa § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietla sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

7. Podľa § 200 prvej vety Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 239 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

9. Podľa § 248 CSP, o sťažnosti rozhodne súd prvej inštancie.

10. Podľa § 249 CSP, súd prvej inštancie rozhodne o sťažnosti uznesením spravidla bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

12. Podľa § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak bol exekučný titul vydaný v konaní, v ktorom nebolo možné namietat' alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky, a existencia neprijateľnej zmluvnej podmienky má vplyv na vymáhaný nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

13. Podľa § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

14. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z.“) v znení účinnom do 31. 12. 1998, výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska²⁾ platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

15. Sudca po preskúmaní napadnutého uznesenia vyššieho súdneho úradníka dospel k záveru, že vyšší súdny úradník správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie správne odôvodnil, preto sudca sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia.

16. Napriek zneniu citovaného ustanovenia § 202 ods. 2 Exekučného poriadku sudca na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v prvom rade pripomína, že v prejednávanej veci oprávnený uplatňoval k vymoženiu aj nárok na zaplatenie príslušenstva - úroku z omeškania vo výške 25 % ročne zo sumy 378,41 Eur od 16. 09. 1998 do zaplatenia na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku Okresného súdu vo Zvolene sp.zn. Cb 309/99-43 zo dňa 18. 10. 1999, (ďalej len „exekučný titul“). V tomto smere sudca len na okraj uvádza, že v prípade návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie sa jednalo o opätovný návrh na vykonanie exekúcie podľa § 9 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoUNEK“), kde dal zákonodarcu možnosť oprávnenému aj v prípade, že dôjde k zastaveniu starej exekúcie, domáhať sa od povinného vymoženia pohľadávky, a to prostredníctvom opätovného návrhu. Preto oprávnený mohol podať opätovný návrh na vykonanie exekúcie, pokiaľ bolo predchádzajúce exekučné konanie ukončené jedným zo spôsobov stanovených v ZoUNEK-u a nebola vymožená pohľadávka oprávneného. Je potrebné ale zdôrazniť, že hoci sa jedná o opätovný návrh na vykonanie exekúcie, exekučný súd v tomto „novom“ exekučnom konaní začatom na základe opätovného návrhu oprávneného musí skúmať formálnu a materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu zo svojej úradnej povinnosti, a to ešte pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie konkrétnemu súdnemu exekútorovi, t.j. pred začatím exekúcie, pričom ak pri jeho posudzovaní vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný, je povinný návrh na vykonanie exekúcie zamietnuť (v celom rozsahu alebo v časti). Vyšší súdny úradník, po preskúmaní návrhu na vykonanie exekúcie, s poukazom na § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku v spojitosti s § 53 ods. 4 Exekučného poriadku návrh oprávneného na vykonanie exekúcie v časti úroku z omeškania 25 % ročne zo sumy 378,41 Eur od 16. 09. 1998 do zaplatenia zamietol, keď konštatoval, že uplatnené úroky z omeškania vychádzajú z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Oprávnený podal sťažnosť voči tomuto rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka a žiadal priznať aspoň výšku zákonných úrokov z omeškania – 17,60 % ročne.

17. Sudca ďalej poukazuje na to, že hoci Občiansky zákonník v čase podpisu zmluvy o úvere neobsahoval ešte takú právnu úpravu spotrebiteľských zmlúv, ako ju poznáme dnes. Treba uviesť, že u takej zmluvy ako je úverová zmluva zo dňa 03. 11. 1997 (teda uzatvorenej v čase, kedy absentovala výslovná právna úprava zakotvujúca prednosť ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské vzťahy pred ustanoveniami Obchodného zákonníka) súdna prax už v rámci rozhodovacej činnosti venovanej i výkladu pojmov „spotrebiteľský úver“ a „spotrebiteľská zmluva“ a vzájomnému pomeru takýchto pojmov uzavrela, že normy obchodného práva (keďže zmluva o úvere je absolútnym obchodom) sú použiteľnými len vtedy, ak neodporujú úprave majúcej tu z povahy vecí prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov v Občianskom zákonníku, ďalších právnych predpisoch a predpisoch vydaných na ich vykonanie. Hoci teda v čase uzatvorenia dotknutej úverovej zmluvy právna úprava nevyklúčovala použitie Obchodného zákonníka, podľa ustálenej rozhodovacej praxe by v súčasnej dobe výlučná aplikácia Obchodného zákonníka znamenala spochybnenie režimu ochrany práv spotrebiteľa obsiahnutého v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, ktoré sú voči Obchodnému zákonníku osobitnou prednostne použiteľnou právnu úpravou (lex specialis). Inak povedané, Obchodný zákonník sa môže uplatniť len tam, kde nenarazí na obmedzenia v spotrebiteľskej právnej úprave a vo vykonávacích predpisoch k nim; to musí platiť i v prípade posudzovania súladu zmluvy s normami spotrebiteľského práva. Keďže právny vzťah založený úverovou zmluvou zo dňa 03.

11. 1997 bol správne posúdený ako vzťah spotrebiteľský, vyšší súdny úradník ďalej správne postupoval v zmysle právnej úpravy zaručujúcej povinnému ako spotrebiteľovi ochranu jeho práv a v konečnom dôsledku tak v prejednávanej veci ohľadom sporného úroku z omeškania dal správne prednosť právnej úprave Občianskeho zákonníka pred právnou úpravou Obchodného zákonníka.

18. Sudca mal ďalej za preukázané, že v exekučnom titule, ktorý je podkladom pre výkon predmetnej exekúcie nebol vykonaný prieskum nekalých podmienok a tak nebola zavŕšená ochrana spotrebiteľa, ktorým povinný je a tento prieskum nebol ani stručne odôvodnený. V zmysle judikatúry Súdneho dvora je súd, ktorý zistí, že nebolo prihliadnuté na nekalé podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, povinný bezodkladne takýto prieskum vykonať a to bez ohľadu na to, či ide o nové exekučné konanie alebo také, ktoré sa začalo na základe opätovného návrhu na vykonanie exekúcie. Judikatúra Súdneho dvora zároveň nedáva dôraz na obsadenie súdu (sudca, VSÚ, súdny tajomník). Podstatné je podľa judikatúry to, či sa posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok uskutočnilo, či o tomto prieskume preukázateľne mohol vedieť aj spotrebiteľ, pretože rozhodnutie bolo aspoň stručne v časti týkajúcej sa neprijateľnosti zmluvných podmienok odôvodnené a zároveň či bol spotrebiteľ poučený, že pri nepodaní námietky v lehote stanovenej vnútroštátnym právom bude nemožné uplatniť prípadnú nekalú povahu týchto podmienok (Nález ÚSSR č. II. ÚS 252/2024 – 33).

19. V prejednávanej veci tak vyšší súdny úradník správne posudzoval zmluvné dojednanie ohľadom úrokov z omeškania. V tomto smere totiž sudca poukazuje na to, že v danom prípade dojednaný úrok z omeškania predstavoval výšku 25,00 % ročne oproti zákonnému úroku z omeškania v sadzbe 17,60 % ročne (v zmysle v tom čase platnej právnej úpravy). Dojednaná výška úroku z omeškania tak bola v zjavnom rozpore s § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktoré kogentne stanovujú hornú hranicu úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch, ktorým spotrebiteľský vzťah jednoznačne je, pričom prekročenie tejto hranice nie je prípustné. Sudca tak má bez pochybností za to, že presah sadzby zmluvných úrokov z omeškania v spotrebiteľskej zmluve nad sadzbu ustanovenú predpismi občianskeho práva spôsobuje neprijateľnosť a neplatnosť takéhoto dojednania ako celku, v dôsledku čoho treba nesporne konštatovať vecnú správnosť napadnutého uznesenia vyššieho súdneho úradníka.

20. K námietke oprávneného, aby súd moderoval uplatnený úrok z omeškania, sudca uvádza, že exekučný súd alebo oprávnený nemôže moderovať, resp. zmeniť daný úrok z omeškania priznaný exekučným titulom na zákonný, ako to požadoval oprávnený, nakoľko úrok z omeškania bol v exekučnom titule priznaný nie ako zákonný úrok z omeškania, ale ako dohodnutý úrok z omeškania vychádzajúci z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súd v tomto smere poukazuje aj na odôvodnenie nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. III. ÚS 23/2024-38 zo dňa 10. 04. 2024, ktorý v skutkovo obdobnej veci uviedol, cit.: „Sťažovateľ sa tak vlastne dovoľáva svojho práva na to, aby v návrhoch na vykonanie exekúcie mohol ďalej uplatňovať zjavne neprijateľnú zmluvnú podmienku bez účinnej sankcie tak, že mu bude priznaný úrok z omeškania v sadzbe ustanovenej podľa zákona a vykonávacieho nariadenia. V podstate z predpokladu tohto svojho práva ďalej uplatňovať neprijateľné zmluvné podmienky vyvodzuje zjavný právny omyl namietaných uznesení okresného súdu. Z toho však nemožno vyvodiť zjavný právny omyl záverov namietaných uznesení.“ Tiež na záver Súdneho dvora Európskej únie, ktorý k otázke možnej moderácie neprijateľných zmluvných podmienok súdom, uviedol, cit.: „Pokiaľ by totiž vnútroštátny súd mohol meniť obsah nekalých podmienok, mohlo by sa tým ohroziť splnenie dlhodobého cieľa uvedeného v článku 7 smernice 93/13. Takáto právomoc by totiž mohla prispieť k odstráneniu odstrašujúceho účinku na podnikateľov tým, že sa takéto nekalé podmienky voči spotrebiteľovi jednoducho neuplatnia, pretože podnikatelia by zostali v pokušení použiť tieto podmienky s vedomím, že aj keby boli vyhlásené za neplatné, vnútroštátny súd môže zmluvu upraviť v nevyhnutnom rozsahu tak, že bude chrániť záujem uvedených podnikateľov (rozsudky Banco Espanol de Crédito, EU:C:2012:349, bod 69, ako aj Kásler a Káslerné Rábai, EU:C:2014:282, bod 79)“. Rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-482/13 (rozsudok Unicaja Banco SA, EU:C:2015:21) sa dotýkalo obdobnej skutkovej situácie, keď išlo o vykonávacie konanie (bod 18), vnútroštátny súd tiež považoval zmluvné podmienky týkajúce sa úrokov z omeškania o ktorých rozhodoval, za „nekalé“ (bod 27). Vnútroštátnymi právnymi predpismi bola upravená maximálna výška úrokov z omeškania (bod 16).

21. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované ustanovenia právnych predpisov, súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

22. O trovách konania v časti rozhodovania o podanej sťažnosti oprávneného rozhodol súd podľa § 262 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP za použitia čl. 4 ods. 2 CSP tak, že v konaní o oprávneným podanej sťažnosti neúspešný oprávnený nemá nárok na ich náhradu. Vzhľadom na skutočnosť, že konanie o podanej sťažnosti sa skončilo zamietnutím sťažnosti oprávneného, nakoľko tento nebol v uvedenej časti konania úspešný, a preto súd rozhodol tak, že oprávnenému nárok na náhradu trov sťažnostného konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).